

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Codex traditionvm Corbeiensivm

Falcke, Johann Friedrich

Lipsiae ; Gvelpherbyti, 1752

§. 378. De Walhberti traditione bonorum in villa Langalava in pago Patherga, nec non de Wahlberti cura Episcopali Hildesheimensi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36114

Ab anno
900 vsque
916 re-
gnante
Hludo-
uico

§. 376.

Tradidit bernhardus pro filio suo uerinbaldo XXX iugera & I iurnalem in *herfiti* (x)

tradidit bernhardus pro proximo suo sigardo XXX iugera et I iurnalem et II mancipia in *alieresbus* (y)

§. 377.

Tradidit adaldagus pro filio suo maginholdo XXXX iugera et I iurnalem et III mancipia in *tbiadagesbus* (z).

§. 378.

Tradidit uualhbertus I familiam in *langalaua* (a) pro filio fratris sui bardonis herimanno.

§. 379.

litudine et bonis in eodem tractu reperiundis. Quæ in re genealogica mediæ ævi non vana solent esse fundamenta, licet non semper ad liquidum profus perducere possint.

De villa
Herfiti
in pago
Logne.

(x) Iam pedem nostrum e pago Suilbergi referimus ad *pagum* contiguum *Logne*. In eodem erat villa *Herfiti*, nostro testante abbate Sarachone. Eadem ergo villa subest, quam supra (§. 340.) nominauimus *Harste*, locum principatus Gotingensis et quidem intra præfecturam *Harste*, cuius sedes in eo ipso vico dudum constituta fuit.

De villa
Alieres-
bus in
pago
Logne.

(y) *Alieresbus* villam fuisse in pago *Logne*, perhibet Saracho abbas. Intelligimus ergo vicum *Allersbusen*, in principatus Gotingensis præfectura *Uslar* situm.

De villa
Thiadde-
geshus
in pago
Suilbergi.

(z) *Tbiadagesbus* villa tribuitur ab abbate Sarachone *pago Suilbergi*. Ex eo manifestum fieri putamus, designari villam desolatam *Tbidexen*, olim haud procul ab vrbe Einbecka obuiam in loco, qui adhuc appellatur *der Tbidexer Anger*. Nomen adhuc ab hac villa retinet porta quædam Einbeckæ vrbis, quam nominant *das Tbidexer Thor*. Comites de Perremunt, a Widekindo M. oriundos, in hac villa bona tenuisse, e diplomatibus patet. Atque eam ob causam *Adaldagum* eiusque filium *Maginholdum* ad stirpem Widikindeam referre libet, quippe qui frater fuisse videtur *Buniconis V*, qui sita ad eandem villam, testante §. 407, bona quædam Corbeiensibus tradidit. Cum itaque inter progenitores Oldenburgicorum comitum quosdam *Adaldagos* deprehendamus, ut monuimus supra (§. 241), quos propterea ex eodem stemmate Widikindeo deduximus; probabile ex eo fieri censemus, inter progenitores Widikindi M. quosdam fuisse, eodem nomine insignitos. His libet per coniecturam annumerare *Etbeldagum*, qui, testante *Meinweri Vita* p. 539. num. 99, cum *Walberto* bona ad villam *Holthufen* sita, ecclesiæ Paderbornensi largitus est, dummodo certum sit, designari villam *Holthufon*, in pago *Huuetigo* quondam conspicuam.

De villa
Langala-
ua in
pago
Pather-
go.

(a) Præstantissimo admouemus loco, multum facienti ad indagandam veram originem serenissimorum principum, dictorum de Waldeck. Ut ergo omnia in eo abdita distincte nobis ob oculos ponamus, situm villæ *Langalaua* debemus indicare. Hanc in pago existisse *Pathergo*, nos abbas Saracho docet in *Registro* suo sæpissime laudato. Vnde legimus, villam nostram esse eandem, quæ hodie *Langeland* appellatur, non procul ab Erpentrup ad fluuium *Embrinam* sita. Eius meminit Auctor *Vite Meinweri* Tom. I. S. R. B. Leibn. p. 530, his verbis vsus: *Quædam sanctimonialis de Gesker, Oda nomine, pro remedio anime sue parentumque suorum, quicquid hereditaria proprietatis habuit in villis et marca Colfidi, Aftanbolte atque in Lanchel, vel in omni Patherga cum consensu ac petitione fratris sui iustissimi heredis Richardi cum omnibus appendiciis ecclesiæ Patherbrunnensi in pro-*

proprium tradidit. Unde Meinwercus episcopus misericordia motus, in finitimis locis ad vitam eius X aratra decimationis ei concessit, et insuper unam libram inter aurum et argentum et I poletrum, ac V vicimas, id est, Frisinga, fratri vero eius unum equum dedit: Hosado praeposito, Ecilino imperatoris capellano, Amalungo comite et aliis multis astantibus. Widekindi Magni posteros in pago Pathergo bona hereditaria tenuisse, iam supra vidimus. Suspicio nobis inde subnascitur, Wablbertum, Bardonem et Herimannum fuisse gentis Widikindeae dominos. Ad Wablbertum deinde quod attinet, probabilissime ille nomen accepit a patruo suo Walberto comite, nepote Widekindi Magni, quem circa annum 903 rebus humanis exemptum esse, didicimus supra (§. 373). Vidimus ibi, illum appellatum fuisse patrum Bardonis. Ipse hoc loco frater vocatur Wablberti. Quemadmodum itaque ex hoc evidentissime sequitur, Walbertum comitem hunc fuisse patrum Wablberti nostri; ita simul in expedito est, Wablbertum nostrum itidem fuisse fratrem Wiberti, episcopi Hildesheimensis, quippe qui (§. 367.) nominatur frater Bardonis. Non est autem, quod nobis oggannias, causam interferens, in aliis familiis potuisse quosdam esse, iisdem nominibus insignitos. Nostra enim sententia se sustentat situ bonorum traditorum, ac testimonio grauissimo Chronici nostri MS&ti et coetanei, e quo l. c. didicimus, Bardonem fuisse comitem eiusque fratrem fuisse Wibertum episcopum Hildeneshemensem. Horum copulam generis cum Widekindo Magno demonstrant haec traditiones nostrae. Quæritur porro, an Wablbertus noster fuerit episcopus Hildesheimensis? Id vero negamus. Quo enim tempore ille episcopatu præesse potuerit, non intelligimus, non videmus. Wibertus episcopus Hildesheimensis mortuus est anno 903. Eum adhuc præfuisse Episcopatu ad annum 887, id demonstramus litteris sequentibus, ex archiuo Corbeiensi depromptis. En illas.

Stephanus episcopus seruus seruorum dei reuerendissimo et sanctissimo Uuicberto episcopo sanctae ecclesiae quae uocatur hildeneshem. patrociniis sanctae dei genetricis semperque uirginis mariae dominae nostrae dedicatee et bouoni abbati uenerabilis monasterii quod uocatur noua corbeia ex dedicatione et nomine beati Christi protomartyris sancti stephani ubi et in sanctis requiescit membris beati Christi martyr uitalis in perpetuum. Conuenit apostolico moderamini pia religione pollentibus beneuola compassione succurrere et poscentium animis alacri deuotione impertiri assensum. Ex hoc enim lucri potissimum premium a conditore omnium deo promeremur. dum uenerabilia loca opportune ordinata ad meliorem fuerint sine dubio statum producta. Igitur omnes sanctae ecclesiae dei fideles atque deuotos presentes scilicet atque futuros scire uolumus utraque supra memoratae ecclesiae cum omnibus earum familiis plebibus ac rebus immobilibus iuste ad eas ubique pertinentibus. quarum una sedes ex patrociniis sanctae et super exaltatae dei genetricis mariae dominae nostrae altera uero monachorum contuberniis instituta et dedicata beato martyri stephano ubi et beatus martyr uitalis in corpore requiescit sub beati petri apostolorum principis tuitione et sedis apostolicae speciali defensione per hoc nostrae apostolicae confirmationis priuilegium omnibus modis submissis perenni iure consistere. huius rei gratia decernimus et praerogatiua atque auctoritate dei omnipotentis et eiusdem apostolorum principis. cui ligandi atque soluendi in coelo et in terra data est potestas cuiusque nos uice diuino munere fungimur. iungimus ut a nullo hominum aliqua uis aut oppressio uel contrarietatis seu occupationis molestia quocumque modo inferatur in rebus uel possessionibus ecclesiarum earundem neque illarum possessiones et decimae ipsis conlatae ubique ecclesiis a quolibet usurpentur aut more tyrannico diripiantur sed in arbitrio et iure episcopi uel abbatis utriusque ecclesiae cuncta consistant sub diligentissima canonica institutionis censura. potius autem eadem ecclesiae utriusque ordinis cum omnibus earum possessionibus per huius apostolici statuti priuilegium indiminutae atque illibatae ab omnibus qui christiano censentur nomine. sub defensione sanctae sedis apostolicae habeantur et obseruentur ad laudem dei omnipotentis et sedis apostolicae reuerentiam et stabilem etiam uigorem et statum augmentandum praefatarum ecclesiarum. si quis autem. quod non

D d d d

opra

Ab anno
900 usque
916 re-
gnante
Hudo-
uico

optamus. temerario ausu contra hoc nrae auctoritatis et aplice confirmationis priuilegium pie a nobis concessum ire agereque praesumpserit uel in toto uel ex parte transgredi ausus fuerit et omnem reuerentiam scae fedi aplice non obseruauerit. sciat se a do patre omnipotente et filio et spiritu sco excommunicatum et nisi relipuerit perpetuo anathemate condemnatum. qui uero custos et obseruator extiterit et benedictionem et gratiam a do et domino nro consequi mereatur. Scriptum per manum gregorii scriniarii scae romanae ecclesiae in mense maio indiēt. V. ualet.

Dat. III. kal. iun. per manum leonis facellani scae sedis aplice imperante domno piissimo karolo iuniore a do coronato magno imperatore anno eius regni XI. et post consulatum eius anno VII. indiētione quinta.

Idem *Wibertus* anno 888 synodo Moguntina subscripsit, testante eiusdem synodi decreto, cuius autographum asseruat archiuum Corbeense, e quo illam aeri incisam dabimus in *Historia Corbeiensis*. Porro praesens erat Hildesheimensis episcopus *Wibertus* anno 890 in concilio Foracheimii habito, cuius decretum e membrana addimus:

Quoniam omnibus qui curae pontificalis funguntur officio id maxime conuenit ut ad diuinae laudis augmentum monasteriorum conseruationibus et deo ibidem famulantium utilitatibus profectibusq. prospiciant idcirco ego *sunderholdus* humilis *maguntiacensis* sedis archiepiscopus una cum uenerabili *colonienfis* ciuitatis archiepiscopo *herimanno* nec non et aliis coepiscopis ac sacerdotibus nris qui nobiscum ad praesentem sinodum conuenere petitionem fratris nri *bisonis padarbrunnensis* epi qua nos statum *herisensis* cenobii unanimitatis nrae scriptis confirmare et corroborare postulat censeo gratanter accipiendam nam nobis ostendit cartulam quandam continentem sinodalis decreti consensum. quo uenerandae memoriae praedecessor meus *liubertus* archiepiscopus et alii quam plures epi una cum illo in sinodo apud uormatiam habita congregatu *liuthardi* tunc eiusdem *padarbrunnensis* sedis epi qui praedictum puellarum cenobium simul cum sorore sua nomine *ualburg* primum inchoauerat ipsum cum rebus suis tam decimis ad usus ancillarum dei ibidem deputatis quam possessionibus mutuatis firmum ac stabile mansurum fore decreuerunt eandemq. cartulam subscriptionibus propriis corroborauerunt alteram quoq. afferent cartam quam sepe iam dictae *padarbrunnensis* ecclesiae sacerdotel et uniuersus pariter clerus nuper fieri postularat suisq. subscriptionibus confirmauit de consensu uidelicet suo super statu monasterii primitus in illa parochia construendi et de rebus omnibus quas nunc habere uidetur illuc iuste legitimeq. conlatis. Quapropter iuxta petitionem praefati fratris et coepi nri iustum et utile satis credimus antecessorum nrorum salubre decretum quo Xpi famulabus quietam et tranquillam in eius seruitio securitatem auctoritatis suae unanimitatis sententia prouidere studuerunt nris quoq. sanctionibus confirmare ne quis futuris temporibus ex his quae uel huius epi *bisonis* uel antecessoris sui diebus illuc conlatae noscuntur siue in decimis a praefata generali sinodo concessis seu possessionibus undecumq. mutuatis aut quorumlibet fidelium largitione traditis aut deinceps tradendis omnino aliquid auferre uel dispositionum monasterii destruere praesumat nisi se uelit uinco perpetui anathematis condemnari ergo ut hoc nrae unanimitatis decretum firmiorem in dei gratia teneat stabilitatem nris id subscriptionibus corroborare studemus id ipsum coepos et suffraganeos nros qui modo absentes sunt cum primum haec in eorum manus scripta deuenierint facere postulantes sicut eos in nullo penitus a nrae unanimitatis consensu dissentire uelle confidimus.

Actum foracheim palatio regio anno incarnationis dnice DCCCXC. indiēt. VIII. regni uero piissimi regis arnolphi anno III.

✠ signum *sunderholdi maguntiacensis* archiepi.

✠ signum *hartmanni colonienfis* archiepi.

✠ signum

- ✠ signum arnoldi ep̄i.
- ✠ signum uuiberti ep̄i.
- ✠ signum hrodberhti mediomatrixe sedis ep̄i,
- ✠ signum godethanki ep̄i.
- ✠ signum egilmari ep̄i.
- ✠ signum erkanbaldi ep̄i.
- ✠ signum adalgarii ep̄i.
- ✠ signum dadonis ep̄i.
- ✠ signum ailmsri ep̄i.
- ✠ signum agiulfi ep̄i.
- ✠ signum drogonis ep̄i.
- ✠ signum uuicberti ep̄i.
- ✠ signum uuolfhelmi ep̄i.
- ✠ signum lihardi abbatif.
- ✠ signum faraberhti abbatif.
- ✠ signum haththonif abbatif.
- ✠ signum gerhardi abbatif.
- ✠ signum godefcalci abbatif.

et guber-
nante
Corbe-
iam
Bouo-
ne II.

Quibus hi episcopi sedibus præfuerint, diuinare, difficile haud erit definitur. Filo enim aliorum diplomatum freti, existimamus, *Arnoldum* fuisse Episcopum Wirceburgensem, *Wibertum* Verdensum, *Hrodberhtum* Metensem, *Godethankum* Spirenses, *Egilmaram* Osnabrugensem, *Erkanbaldum* Eichstedensem, *Adalgarium* Bremensem, *Dadonem* Virdunensem, *Bisonem* Paderbornensem, *Ailmarum* Augustensem, *Agiulfum* Halberstadensem, *Drogonem* Mindensem, *Wibertum* Hildesheimensem, et *Wolffhelmu* Monasteriensem. Per *Wibertum* sane et *Wicbertum* nullos alios intelligere poteris, quam Verdensum atque Hildesheimensem episcopos. Vixisse enim adhuc anno 895 Hildesheimensem episcopum, *Wibertum*, patet ex Aëtis concilii Triburiensis ad Rhenum, quod aduersus illos, qui episcoporum auctoritatem imminuere tentabant, congregatum scribit Regino, quæ reperiuntur apud collectores conciliorum, Binium, Sirmondum, et Labbeum, vbi *Wicbertus episcopus Hildesheimensis* inter Dudonem Virdunensem et Rudolfum Wirzburgensem episcopos subscripsit. Fabulosum itaque sine dubio est, quod *Dn. Pastor Lauensteinus* scripsit, perhibens, *Wibertum*, episcopum Hildesheimensem iam anno 884 esse mortuum, eodemque anno *Walbertum* e choro Corbeiensi assumtum, electum esse in episcopum Hildesheimensem, qui anno 903 obierit. Monet contra nos *Lauensteinus*, *Chronicon Episcoporum Hilderhemensium*, Tom. I. S. R. B. Leibn. p. 743. appellare *Walbertum* successorem *Wicberti*. Sed quid Chronicis opus est, ubi acta publica contrarium nos docent? *Chronicon* illud scriptum cætaneum non est. Prima enim illius pars scripta est tempore episcopi Adelogi, qui, eodem Chronico teste p. 749. mortuus est anno 1190. Fidem ergo id *Chronicon* in his antiquioribus gestis aduersus genuinorum diplomatum et scriptorum aequalium testimonia non meretur. In *Annal. Hildesheim.* Tom. I. Leibn. p. 716. nullius episcopi *Walberti* mentio iniicitur. Modo enim refertur, *Wibertum* anno 880 esse electum. Neque maiorem fidem habet, ad quem etiam *Lauensteinus* prouocat, *Catalogus episcoporum Hildesheimensium Eggehardi Uragiensis abbatis* Tom. I. Leibn. p. 772 seq. Cum enim ille tempore *Erkenberti*, abbatis Corbeiensis, id est, circa annum 1120 sit scriptus, eo confidentius illi deneganda est fides, quod Uragiensis ne quidem genuinum nomen sui episcopi sciuit, quippe quem nominauit Walterum. Quæcunque ergo Tangmarus in *Vita S. Bernwardi* Tom. I. Leibn. p. 457. de episcopatu *Walberti* profert, nugæ sunt, cum bonus Tanemarus et veteribus et sibi ipse repugnet. Refert enim l. c. dominum *Wigbertum episcopum Hildesheimensem* consedisisse cum Moguntinis episcopis *Lutberto*, *Sunderoldo* et *Hattone*. Et nihilominus, *Wigberto* successisse *Walbertum*, qui *Roswitham* venerabilem feminam, de ipsa congregatione electam, in regimen *Gandersheimensis* abbatis introuiserit, prædicat. *Luitbertum* archiepiscopum Moguntinum in genuinis diplomatibus inuenimus ad annos 868, 870, 872, 875, 877, 878, 884, 885, 886, 887, et ad annum 888; *Sunderoldum* ad annos 889, et 890, *Hattone* vero ad annos 895, 908, 909, et 910. Si ergo *Wicbertus* cum hisce archiepiscopis vno tempore consedit, necessario ipse adhuc post annum 891 vixit. Eo enim anno *Sunderoldum* a Nortmannis occisum legimus in *Annal. Hildes.*